

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»

Навчально-науковий інститут фізичної культури, спорту та спеціальної освіти
Кафедра спортивних ігор і менеджменту фізичної культури

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
І ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ФУТБОЛУ В
ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ»**

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності
А4 Середня освіта (Фізична культура)

Одеса – 2026

УДК 796.015.12

Рекомендовано до друку Вченою радою Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського (протокол № від 25 червня 2026 року)

Рецензенти:

Кандидат педагогічних наук, доцент, керівник фізичного виховання Одеського торговельно-економічного фахового коледжу **Ірина ПАНАСЮК**

Кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри спортивних ігор і менеджменту фізичної культури ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» **Олег ПІДГІРНИЙ**

Бандура В. А.

Методичні рекомендації до практичних занять і виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Теорія і методика навчання футболу в закладах загальної середньої освіти». Одеса : Університет Ушинського, 2026. 31 с.

ЗМІСТ

Передмова

1. Навчально-тематичний план дисципліни
  - 1.1 Опис навчальної дисципліни
  - 1.2 Мета та завдання навчальної дисципліни
2. Критерії оцінювання за різними видами роботи
3. Зміст практичних занять і самостійної роботи студента
4. Індивідуальні навчально-дослідницькі завдання.
5. Список рекомендованої літератури

Передмова

Навчальна дисципліна «Теорія і методика навчання футболу в закладах загальної середньої освіти» покликана відповідати викликам сучасної освітньої парадигми в Україні, спрямованої на модернізацію вищої школи та підготовку майбутніх фахівців високої кваліфікації в галузі фізичного виховання, які можуть конкурувати на ринку праці.

Методичні рекомендації з теорії та методики навчання футболу складені відповідно до програми навчальної дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності А4 Середня освіта (Фізична культура). Мета цих методичних рекомендацій полягає у набутті здобувачами знань і умінь щодо організації та проведення занять із футболу в ЗЗСО та передбачає цілеспрямовану спортивну підготовку здобувачів.

У пропонованих методичних рекомендаціях розглянуті історичні та загальні питання футболу, технічна та тактична підготовка футболістів, основні теоретико-методичні аспекти навчання футболу в ЗЗСО. У методичних рекомендаціях розроблена система самостійної роботи за курсом, переслідується мета розвинути навички роботи з науково-методичною літературою, ознайомити з методами та принципами успішного виконання практичних завдань з футболу.

1. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ
1.1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, ОПП, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Статус дисципліни: Обов'язкова	
	Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Фізична культура)	Рік навчання:	
		3-й	3-й
Індивідуальне навчально-дослідне завдання: спеціалізоване реферування	Спеціальність: 014.11 Середня освіта (Фізична культура)	Семестр:	
Загальна кількість годин – 90		6-й	6-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2,5	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	6 год.	2 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		44 год.	72 год.
		Індивідуальні завдання:	
10 год.	10 год.		
		Вид контролю: залік	

1.2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни «Теорія і методика навчання футболу у закладах загальної середньої освіти»: формування у студентів базових знань і вмінь з теорії й методики навчання футболу в ЗЗСО, застосування методик, технологій та практик пов'язаних з теорією і методикою організації та проведення навчально-тренувального процесу з футболу, опанування методик навчання індивідуальній техніці, тактиці гравця, груповим тактичним взаємодіям та системам організації командної тактики у нападі та захисті, гри воротаря, удосконалення основних рухових умінь і навичок. Навчитися працювати в групах, ефективно брати участь у навчальному процесі.

Передумови для вивчення дисципліни: для вивчення навчальної дисципліни «Теорія і методика навчання футболу у закладах загальної середньої освіти» студенти мають вивчати такі навчальні дисципліни, як: «Теорія і методика навчання рухливих ігор у закладах загальної середньої освіти», «Анатомія людини з основами спортивної морфології», «Педагогіка», «Вікова фізіологія», «Фізіологічні основи фізичного виховання та спорту».

Дозвіл на використання ШІ: здобувачам вищої освіти дозволено використання генеративних інструментів штучного інтелекту (ШІ) для виконання письмових робіт, наукових досліджень та інших завдань. Однак робота повинна містити оригінальні висновки, аналіз та критичне осмислення.

Можливість перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті Мета: Ця можливість надається для сприяння індивідуальним освітнім траєкторіям, визнання попереднього досвіду та досягнень здобувачів, а також для оптимізації їхнього навчального навантаження.

Очікувані програмні результати навчання

ПРН 01. Забезпечувати здобуття освіти державною мовою здобувачами освіти.

ПРН 02. Спілкуватися українською та іноземними мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.

ПРН 09. Визначати інструменти забезпечення інклюзивного навчання, принципи, форми та методи ефективної підтримки осіб з особливими потребами.

ПРН 14. Застосовувати методики розвитку фізичних якостей, що враховують вікові та статеві особливості, психологічні, фізіологічні і біомеханічні передумови диференційованого і комплексного прояву фізичних якостей, підбір фізичних вправ, раціонального регулювання навантаження і відпочинку на уроці фізичної культури.

ПРН 16. Доцільно використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар, що задіяний в освітньому процесі з фізичної культури у закладах загальної середньої освіти.

ПРН 18. Формування у здобувачів освіти загальних уявлень про фізичну культуру, її значення в житті людини, збереження та зміцнення здоров'я, фізичного розвитку, практичних навичок для самостійних занять фізичними вправами та проведення активного відпочинку.

Очікувані результати навчання:

Унаслідок вивчення навчальної дисципліни студенти мають

знати:

- основи пошуку нової фахової інформації, її оцінювання;
- механізми аналізу результатів власної навчальної діяльності і практичного досвіду колег;
- сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу спеціальної фізичної та тактичної підготовки і виховання провідних фізичних якостей у футболі;
- засади професійного спілкування українською та іноземною мовами, у сфері фізичного виховання, термінологію футболу; основи професійного дискурсу і етики ділової комунікації.

ВМІТИ:

- користуватися спеціальною та науково-методичною літературою, залучати інші джерела інформації і працювати з ними;
- використовувати фахову теоретичну інформацію, критично оцінювати власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег;
- керуватися принципами, застосовувати відповідні методи і форми організації процесу загальної, спеціальної, техніко-тактичної та інших видів підготовки у футболі;
- правильно використовувати термінологію футболу, володіти професійним дискурсом, дотримуватися етики ділової комунікації.

Здобувачі, які використовують ІІІ для допомоги у виконанні завдань, зобов'язані:

- у передмові зазначити факт використання ІІІ у роботі.
- пояснити як саме ІІІ допоміг у створенні тексту (генерація ідей, перевірка фактів, формулювання висновків).
- пояснити, які частини тексту були створені за допомогою ІІІ і в яких аспектах вносено власні корективи

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Перезарахуванню підлягають лише ті результати навчання (знання, вміння), які відповідають програмним результатам навчання або змісту навчальних тем дисципліни «Теорія і методика навчання футболу в закладах загальної середньої освіти».

Унаслідок досягнення результатів навчання здобувачі вищої освіти в контексті змісту навчальної дисципліни мають опанувати такі компетентності:

Загальні компетентності:

- ЗК 02. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді.
- ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 07. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі

знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності (спеціальності):

СК 01. Здатність забезпечувати здобуття здобувачами освіти державною мовою.

СК 02. Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти.

СК 03. Здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти.

СК 05. Здатність здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання здобувачів освіти на засадах компетентнісного підходу.

Міждисциплінарні зв'язки: «Теорія і методика навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти», «Педагогіка», «Організація та методика спортивно-масової роботи у закладах загальної середньої освіти».

2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

2.1. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА РІЗНИМИ ВИДАМИ РОБОТИ

Вид роботи	Бали	Критерії
Практичні заняття	0 балів	Здобувач відтворює незначну частину навчального матеріалу, має поверхові уявлення про предмет вивчення, неаргументовано висловлює думку. Використовує необхідні інформаційно-методичні матеріали, виконує практичне завдання за умови сторонньої допомоги.
	1 бал	Знання здобувача є достатньо повними, він самостійно застосовує відповідний навчальний матеріал, виконуючи практичні завдання; аналізує, робить висновки. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але припускається неточностей. Здобувач самостійно використовує

		необхідні інформаційно-методичні матеріали виконуючи практичні завдання. Виконане завдання у цілому відповідає вимогам, хоча має незначні огріхи.
	2 бали	Здобувач відтворює фактичний і теоретичний матеріал та наводить приклади; володіє навчальним матеріалом і використовує набуті знання, уміння у стандартних ситуаціях; самостійно виконує практичні завдання відповідно до методичних рекомендацій.
	3 бали	Здобувач володіє міцними знаннями, оперує ними при виконанні практичних завдань. Самостійно використовує необхідні інформаційно-методичні матеріали виконуючи практичне завдання. Не припускається помилок при його виконанні. Здобувач виступає експертом практичного завдання, що виконали однокурсники.
Самостійна робота	0 балів	Здобувач розпізнає деякі об'єкти вивчення та визначає їх на побутовому рівні, може описувати деякі об'єкти вивчення; має фрагментарні уявлення з предмета вивчення; виконує елементарні прийоми практичних завдань.
	1 бал	Здобувач знає окремі факти, що стосуються навчального матеріалу; виявляє здатність елементарно висловлювати думку; самостійно та за допомогою викладача може виконувати частину практичних завдань; знає послідовність виконання завдання; практичні завдання містять багато суттєвих відхилень від установлених вимог, при їх виконанні потребує систематичної допомоги викладача.
	2 бали	Здобувач самостійно і логічно відтворює фактичний і теоретичний матеріал та наводить приклади; володіє навчальним матеріалом і використовує набуті знання, уміння у стандартних ситуаціях; самостійно виконує практичні завдання відповідно до методичних рекомендацій; практичні завдання мають окремі помилки; користується необхідними навчально-методичними матеріалами.
	3 бали	Здобувач володіє глибокими знаннями, демонструє відповідні компетентності, використовує їх у нестандартних ситуаціях, самостійно працює з інформацією у відповідності

		до поставлених завдань; систематизує та узагальнює навчальний матеріал; самостійно користується додатковими джерелами інформації; без похибок виконує та аналізує практичні завдання.
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (спеціалізоване реферування)	0 балів	Спеціалізоване реферування виконано неналежним чином, тези і аргументи ідентичні до зафіксованих в підручнику або інтернет-джерелах, обґрунтування відсутнє, не вказано факту використання ШІ.
	1-2 бали	Спеціалізоване реферування виконано формально і не повністю, обсягом, який складає 1/2. Зміст і структура частково відповідає вимогам завдання. Наявна значна кількість суттєвих помилок. Здобувач не володіє вмінням компетентно формувати висновок, поверхово володіє методом аналізу тренувального матеріалу, не здатен виконувати експертну роботу та узагальнювати інформацію зі спеціальної літератури. Вказано факт використання ШІ, але не описано, як саме.
	3-4 балів	Спеціалізоване реферування виконано загалом формально не в повному обсязі, який складає 2/3. Зміст і структура частково відповідає вимогам завдання. Наявна незначна кількість суттєвих помилок. Здобувач в окремих випадках демонструє обізнаність матеріалом, але припускається помилок в підборі важливих висновків з поданого матеріалу. Демонструє поодинокі спроби узагальнювати інформацію зі спеціальної літератури. Вказано факт використання ШІ. Продемонстровано аналіз і редагування згенерованого тексту.
	5-6 балів	Спеціалізоване реферування виконано з творчим підходом містить авторські елементи, розгорнуте, але не в повному обсязі і становить 3/4 від обсягу завдання. Зміст і структура роботи переважно відповідає вимогам завдання. Наявні поодинокі помилки. Здобувач демонструє здатність посередньо узагальнювати інформацію зі спеціальної літератури. Вказано факт використання ШІ. Продемонстровано аналіз і редагування згенерованого тексту згенерованого тексту. Є власні думки.
	7-8	Завдання виконано повністю. Продемонстровано

	балів	творчий підхід, містить авторські елементи, розгорнуте і деталізоване. Зміст і структура роботи відповідає вимогам завдання. Спеціалізоване реферування характеризується цілісністю і послідовністю. Залучені ефективні фізичні вправи, які зумовлюють розвиненість фізичних здібностей і можливостей. Вказано факт використання ШІ, продемонстровано редагування згенерованого тексту: є власні думки, творчий підхід
	9-10 балів	Здобувач демонструє наукове мислення, уміння аналізувати навчальний матеріал, здатність якісно виконувати дослідницьку роботу та узагальнювати інформацію зі спеціальної літератури. Дотримано академічних стандартів, без використання ШІ.

2.2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (ЗАЛІК)

Для навчальної дисципліни «Теорія і методика навчання футболу у закладах загальної середньої освіти» навчальним планом передбачено підсумковий контроль у формі заліку. Кількість балів, необхідних для заліку (не менше 60), студент отримує під час участі у практичних заняттях, виконання всіх видів самостійної роботи. Здобувач повинен надати короткий коментар: як саме він використовував ШІ. Що вдалося, а що було неточним? Як він оцінює його допомогу?

2.3. Критерії оцінювання за всіма видами контролю

Сума балів	Критерії оцінки
Відмінно (90 – 100 А)	Здобувач в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних та письмових відповідей. Має сформоване уміння користуватися спеціальною літературою та термінологією, в тому числі із застосуванням іноземних термінів,

	<p>комунікативно-мовленнєвими засобами, володіє науковим мисленням, демонструє уміння виконувати дослідницьку роботу.</p> <p>Доцільно використовує фахову теоретичну інформацію, здатен критично оцінювати власний досвід та аналізувати й застосовувати досвід колег. Для вирішення поставлених завдань здатен оптимально підбирати засоби спеціальної фізичної підготовки і застосовувати методичні прийоми технічної і тактичної підготовки у футболі. Відмінно оперує теоретичними знаннями, основними положеннями правил, методикою спеціальної фізичної і техніко-тактичної підготовки у футболі, впевнено інтерпретує отримані результати навчання. При виконанні завдань проявляє вміння самостійно вирішувати їх, активно включається в обговорення, відстоює власну точку зору в питаннях та рішеннях, що розглядаються.</p>
<p>Добре (82-89 В)</p>	<p>Здобувач володіє навчальним матеріалом обґрунтовано його викладає під час усних та письмових відповідей. Має сформоване уміння користуватися спеціальною літературою та термінологією, в тому числі із застосуванням іноземних термінів, комунікативно-мовленнєвими засобами.</p> <p>Для вирішення поставлених завдань здатен підбирати засоби загальної та спеціальної фізичної підготовки і застосовувати методичні прийоми техніко-тактичної підготовки у футболі. Оперує теоретичними знаннями, основними положеннями правил, методикою загальної та спеціальної фізичної і техніко-тактичної підготовки у футболі, вправно інтерпретує отримані результати навчання. При виконанні практичних завдань, здобувач самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких є незначною.</p>
<p>Добре (74-81 С)</p>	<p>Здобувач обізнаний із навчальним матеріалом, викладає його під час усних та письмових відповідей. Має посередньо сформоване уміння користуватися спеціальною літературою та термінологією, в тому числі із застосуванням іноземних термінів, комунікативно-мовленнєвими засобами, за підтримки володіє науковим мисленням, в окремих випадках демонструє уміння виконувати дослідницьку роботу.</p> <p>Не завжди здатен критично оцінювати власний досвід та аналізувати й застосовувати досвід колег. Для вирішення поставлених завдань не завжди здатен підбирати засоби загальної та спеціальної фізичної підготовки і</p>

	<p>застосовувати методичні прийоми техніко-тактичної підготовки у футболі. Не досить чітко оперує теоретичними знаннями, основними положеннями правил, методикою загальної та спеціальної фізичної і техніко-тактичної підготовки у футболі, в більшості випадків інтерпретує отримані результати навчання. Помилки у відповідях не є системними, впевнено працює за алгоритмом.</p>
<p>Задовільно (64-73 D)</p>	<p>Здобувач виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, але його неповно викладає, припускається неточностей у формулюванні ключових понять, не завжди доказово обґрунтовує свої судження, має поверхові знання з окремих тем навчальної дисципліни.</p> <p>В окремих випадках проявляє вміння користуватися спеціальною літературою та термінологією, з фрагментарним застосуванням іноземних термінів, поверхово володіє комунікативно-мовленнєвими засобами, низький рівень володіння науковим мисленням, майже не демонструє вміння виконувати дослідницьку роботу. В більшості випадках не здатен критично оцінювати власний досвід та аналізувати й застосовувати досвід колег. Для вирішення поставлених завдань в окремих випадках здатен підбирати засоби загальної та спеціальної фізичної підготовки і застосовувати методичні прийоми техніко-тактичної підготовки у футболі. Частково володіє теоретичними знаннями, основними положеннями правил, методикою загальної та спеціальної фізичної і техніко-тактичної підготовки у футболі, в окремих випадках інтерпретує отримані результати навчання. Помилки у відповідях є системними, але здатен виправляти за вказівкою викладача.</p>
<p>Задовільно (60-63 E)</p>	<p>Виявляє незнання більшої частини теоретичного матеріалу, дає невпевнені відповіді, припускається багатьох неточностей у формулюванні більшості понять, не здатен обґрунтувати свої судження, має поверхові знання з більшості тем навчальної дисципліни. Системно припускається помилок при використанні спеціальної літератури та термінології, не застосовує іноземні терміни, низький рівень володіння комунікативно-мовленнєвими засобами, відсутні навички наукового мислення, самостійно не здатен виконувати дослідницьку роботу.</p> <p>Переважно не здатен використовувати фахову теоретичну інформацію, критично оцінювати власний досвід та аналізувати й застосовувати досвід колег. Для вирішення</p>

	поставлених завдань в більшості випадків не здатен підбирати засоби загальної та спеціальної фізичної підготовки і застосовувати методичні прийоми техніко-тактичної підготовки у футболі. Слабо володіє навичкою оперування теоретичними знаннями, основними положеннями правил, методикою загальної та спеціальної фізичної і техніко-тактичної підготовки у футболі, помилково інтерпретує отримані результати навчання. Помилки у відповідях є системними, без намагання виправити.
Незадовільно (35-59 FX)	Здобувач має фрагментарні знання, опанувавши менше половини обсягу навчального змісту, передбаченого програмою навчальної дисципліни. Відсутнє цілісне усвідомлення навчального матеріалу. Здобувач працює пасивно, практичні завдання виконує переважно з помилками, виправляє помилки лише при виконанні нескладних практичних завдань. Здобувач допускається до повторного складання заліку.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль (практичні заняття, самостійна робота)			ІНДЗ	Сума
Теми	Бали	Разом		
Тема 1	0-6	0–90	0–10	0–100
Тема 2	0-6			
Тема 3	0-6			
Тема 4	0-6			
Тема 5	0-6			
Тема 6	0-6			
Тема 6	0-6			
Тема 7	0-6			
Тема 8	0-6			
Тема 9	0-6			
Тема 10	0-6			
Тема 11	0-6			
Тема 12	0-6			
Тема 13	0-6			
Тема 14	0-6			
Тема 15	0-6			

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗА ВСІМА ВИДАМИ КОНТРОЛЮ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	зараховано
82–89	B	зараховано
74–81	C	
64–73	D	
60–63	E	зараховано
35–59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

2. ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ І САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Тема	Форма організації на занятті	Обов'язкове практичне завдання	Термін виконання
Диспут. Футбол в системі фізичного виховання України	<i>Усні доповіді. колективна співбесіда, письмове опитування</i> <i>Питання для диспуту:</i> 1.Зародження та розвиток футболу у світі та в Україні. 2.Етапи розвитку футболу. Історичні аспекти розвитку гри у світі. 3.Місце і значення футболу в системі фізичного виховання. 4.Види футболу (класичного, міні-футболу). Досягнення українських спортсменів у складі	Завдання: 1.Створити презентацію на тему: «Зародження та розвиток футболу у світі та в Україні. 2.Етапи розвитку футболу. Історичні аспекти розвитку гри у світі». 2. Скласти інтерактивний плакат на тему: «Досягнення українських спортсменів у складі збірної команди України»	На практичному занятті

	збірної команди України. 5.Стан і перспективи розвитку футболу. Виступи українських спортсменів на сучасній міжнародній арені. Сучасні різновиди футболу.		
<i>Виконання практичних завдань.</i> Техніка нападу. Способи пересування, зупинки, стійки, ловіння і передачі м'яча на місці та у русі.	<i>Виконання фізичних вправ, схематичне зображення вправ з ОМВ, усні доповіді, колективна співбесіда.</i> Способи пересування нападника: 1) стійки нападника; 2) зупинки м'яча стопою, стегном, грудиною; 3) передача м'яча на місці та їх різновиди; 4) прийом та передача м'яча у русі при паралельному і зустрічному пересуванні; 5) аналіз техніки виконання; 6) методика навчання; 7) типові вправи (графічний запис).	Завдання: 1) Практичне виконання вправ, які відтворюють рухові дії: стійки нападника; зупинки м'яча стопою, стегном, грудиною; передача м'яча на місці та їх різновиди; прийом та передача м'яча у русі при паралельному і зустрічному пересуванні. 2) Усна характеристика та аналіз виконаних рухових дій. 3) Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ	На прак. занятті
<i>Виконання практичних завдань</i> Техніка нападу. Різновиди ведення м'яча, обманні дії у нападі (фінти)	<i>Виконання фізичних вправ, схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в парах, робота в парах, усні доповіді.</i> Застосування підготовчих, підвідних та спеціальних вправ при вивченні: 1) ведення м'яча по прямій та зі зміною напрямку; 2) обманні дії у нападі (фінти) простий	Завдання: 1) Практичне виконання вправ, які відтворюють рухові дії: ведення м'яча по прямій та зі зміною напрямку; обманні дії у нападі (фінти) простий та складний фінт, спрямованість фінтів (фінт на кидок, фінт на передачу, фінт на прохід); обманні дії у нападі з м'ячем та без нього.	На прак. занятті

	<p>та складний фінт, спрямованість фінтів (фінт на кидок, фінт на передачу, фінт на прохід);</p> <p>3) обманні дії у нападі з м'ячем та без нього;</p> <p>4) аналіз техніки, методика навчання;</p> <p>5) типові вправи, (графічний запис).</p>	<p>2) Усна характеристика та аналіз виконаних рухових дій.</p> <p>3) Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ</p>	
<p><i>Тренінг.</i> Техніка нападу. Удари м'яча по воротах в поєднанні з веденням, передачами при взаємодії з партнером. Удари м'яча головою.</p>	<p><i>Виконання фізичних вправ, схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в команді, усні доповіді.</i> Застосування підготовчих, підвідних та спеціальних вправ при вивченні:</p> <p>1) ударів м'яча по воротах, їх різновиди;</p> <p>2) удари м'яча по воротах в опорному положенні (удари м'яча з місця, у русі);</p> <p>3) удари м'яча по воротах у безопорному положенні, їх різновиди;</p> <p>4) удари м'яча головою в опорному, безопорному положеннях, на місці та у русі;</p> <p>5) типові вправи, (графічний запис);</p> <p>6) аналіз техніки виконання;</p> <p>7) методика навчання.</p>	<p>Завдання:</p> <p>1) Практичне виконання вправ, які відтворюють рухові дії: удари м'яча по воротах, їх різновиди; удари м'яча по воротах в опорному положенні (удари м'яча з місця, у русі); удари м'яча по воротах у безопорному положенні, їх різновиди; удари м'яча головою в опорному, безопорному положеннях, на місці та у русі.</p> <p>2) Усна характеристика та аналіз виконаних рухових дій.</p> <p>3) Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ</p>	<p>На прак. занятті</p>
<p><i>Тренінг.</i> Техніка захисту. Способи пересування, стійки захисника, зупинки, відбір м'яча, перехоплення.</p>	<p><i>Виконання фізичних вправ, схематичне зображення вправ з ОМВ, усні доповіді, робота в парах, колективна співбесіда.</i></p>	<p>Завдання:</p> <p>1) Практичне виконання вправ, які відтворюють рухові дії: пересування, зупинки, різновиди стійок захисника; способи відбору м'яча</p>	<p>На прак. занятті</p>

	<p>Застосування підготовчих, підвідних та спеціальних вправ при вивченні:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) техніки пересувань відбору м'яча; 2) способи пересування, зупинки, різновиди стійок захисника; 3) способи відбору м'яча ногами під час ведення суперником та плече в плече; 4) перехоплення м'яча при передачі між суперниками; 5) типові вправи, (графічний запис); 6) аналіз техніки захисних прийомів та методика навчання. 	<p>ногами під час ведення суперником та плече в плече; перехоплення м'яча при передачі між суперниками</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) Усна характеристика та аналіз виконаних рухових дій. 3) Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ 	
<p><i>Майстер-клас.</i> Техніка захисту. Блокування ударів по воротах, блокування руху нападника з м'ячем, обманні дії у захисті. Основні правила гри.</p>	<p><i>Виконання фізичних вправ, усні доповіді, схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в команді, дискусія</i></p> <p>Застосування підготовчих, підвідних та спеціальних вправ при вивченні:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) блокування та обманних дій у захисті; 2) блокування ударів по воротах в переміщенні, у підкаті; 3) блокування нападника, що виконує атакуючі дії з ударом по воротах; 4) обманні дії у захисті і їх спрямування; 5) типові вправи, (графічний запис); 	<p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Доповідь на тему «Блокування ударів по воротах в переміщенні, у підкаті; блокування нападника, що виконує атакуючі дії з ударом по воротах; обманні дії у захисті і їх спрямування» 2) Усна характеристика та аналіз виконаних рухових дій. 3) Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ 	<p>На прак. занятті</p>

	<p>6) аналіз техніки захисних прийомів; 7) методика навчання.</p>		
<p><i>Семинар.</i> Техніка гри воротаря. Сстійки воротаря, способи пересування, захист воріт: ловіння м'ячів, відбивання, вихід на м'яч, підбір м'яча, передачі м'яча, обманні дії воротаря.</p>	<p><i>Усні доповіді, колективна співбесіда. Виконання фізичних вправ, рольова гра, дискусія.</i> Застосування підготовчих, підвідних та спеціальних вправ при вивченні дій воротаря: 1) різновиди стійок; 2) способи пересувань у рамці воріт (виходи вперед, відходи на лінію воріт, ловіння ударів руками, відбивання ногами, вихід на м'яч, підбір м'яча, передачі м'яча руками та ногами); 3) спрямування обманних дій воротаря; 4) типові вправи, (графічний запис); 5) аналіз техніки гри воротаря; 6) методика навчання.</p>	<p>Завдання: 1) Практичне виконання вправ, які відтворюють рухові дії: різновиди стійок; способи пересувань у рамці воріт (виходи вперед, відходи на лінію воріт, ловіння ударів руками, відбивання ногами, вихід на м'яч, підбір м'яча, передачі м'яча руками та ногами); спрямування обманних дій воротаря. 2) Усна характеристика та аналіз виконаних рухових дій. 3) Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ</p>	<p>На прак. занятті</p>
<p><i>Тренінг.</i> Тактика нападу. Індивідуальні тактичні дії у нападі з м'ячем та без м'яча, дії у захисті. Групові тактичні взаємодії у нападі</p>	<p><i>Усні доповіді, колективна співбесіда, схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в парах</i> 1) вибір місця, доцільність вибору технічних прийомів нападу та захисту; 2) своєчасність їх застосування відповідно до ігрової ситуації; 3) індивідуальні тактичні дії воротаря: вибір позиції на лінії воріт, по глибині;</p>	<p>Завдання: 1) Практичне виконання вправ які відтворюють реалізацію індивідуальних тактичних дії у нападі: з м'ячем та без м'яча, вибір місця, доцільність вибору технічних прийомів нападу та захисту; своєчасність їх застосування відповідно до ігрової ситуації; індивідуальні тактичні дії воротаря:</p>	<p>На прак. занятті</p>

	4) методика навчання.	вибір позиції на лінії воріт, по глибині; 2) Усна характеристика та аналіз виконаних індивідуальних тактичних дій. 3) Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ.	
<i>Майстер-клас.</i> Тактика нападу. Організація командних атакуючих дій за системами нападу	<i>Схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в команді, усні доповіді.</i> 1) взаємодії двох, трьох нападників спрямовані на досягнення локальної переваги в окремих ігрових ситуаціях: – «хрест»; – «стінка»; – «розрізання»; 2) розіграші стандартних положень: – вільний удар; – штрафний удар; – кутовий удар; – вкидання із-за бокової лінії; 3) застосування в структурі систем напад; 4) методика навчання.	Завдання: 1) Практичне виконання вправ які відтворюють реалізацію групових тактичних взаємодій: двох, трьох нападників спрямовані на досягнення локальної переваги в окремих ігрових ситуаціях: «хрест», «стінка», «розрізання»; розіграші стандартних положень: вільний удар, штрафний удар, кутовий удар; вкидання із-за бокової лінії; застосування в структурі систем напад 2) Усна характеристика та аналіз виконаних групових тактичних взаємодій. 3) Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ.	На прак. занятті
<i>Тренінг.</i> Тактика захисту. Групові тактичні взаємодії у захисті. Тактика захисту. Організація командних тактичних захисних дій за системами захисту.	<i>Схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в команді, усні доповіді.</i> 1) «стрімкий прорив» (взаємодії двох, трьох гравців при організації контратаки довгою передачею та короткими передачами, взаємодія з воротарем);	Завдання: 1) Практичне виконання вправ які відтворюють реалізацію командних атакуючих дій: «стрімкий прорив» (взаємодії двох, трьох гравців при організації контратаки довгою передачею та короткими передачами, взаємодія	На прак. занятті

	<p>2) «позиційний напад» (варіанти 3-4-2-1, 4-3-3, 5-3-2-1);</p> <p>3) методика навчання.</p>	<p>з воротарем); «позиційний напад» (варіанти 3-4-2-1, 4-3-3, 5-3-2-1).</p> <p>2) Усна характеристика та аналіз виконаних командних атакуючих дій.</p> <p>3) Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ.</p>	
<p><i>Тренінг.</i></p> <p>Тактика гри воротаря при захисті воріт та організації атакуючих дій.</p>	<p><i>Схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в парах, усні доповіді, колективна співбесіда.</i></p> <p>1) взаємодії флангових захисників і півзахисників, центральних і флангових захисників спрямовані на нейтралізацію загроз атаки воріт або проривів шляхом узгоджених пересувань та зайняття вигідних позицій, включає в себе закривання, колективне перехоплення, підстрахування при відборі, при пласуванні, при супроводженні нападника;</p> <p>2) застосування групових тактичних взаємодій в структурі систем захисту;</p> <p>3) взаємодія з воротарем;</p> <p>4) методика навчання.</p>	<p>Завдання:</p> <p>1) Практичне виконання вправ які відтворюють реалізацію групових тактичних взаємодій: взаємодії флангових захисників і півзахисників, центральних і флангових захисників спрямовані на нейтралізацію загроз атаки воріт або проривів шляхом узгоджених пересувань та зайняття вигідних позицій, включає в себе закривання, колективне перехоплення, підстрахування при відборі, при пласуванні, при супроводженні нападника;</p> <p>застосування групових тактичних взаємодій в структурі систем захисту; взаємодія з воротарем</p> <p>2) Усна характеристика та аналіз виконаних індивідуальних тактичних дій у захисті.</p>	<p>На прак. занятті</p>

		3) Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ.	
Семінар. Методика навчання футболу у ЗЗСО	Усні доповіді, колективна співбесіда, схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в парах 1.Методичні рекомендації до навчання технічним прийомам. Послідовність у навчанні технічним прийомам. 2.Методика навчання тактичним діям у футболі. Методи об'єктивного обліку ігрової діяльності. 3.Спосіб оцінювання рівня техніко-тактичної майстерності (INDEX). Спосіб оцінки коефіцієнту «корисності» гравця (К). Спосіб оцінки ефективності змагальної діяльності (Е). Спосіб оцінки коефіцієнту активності (Ка). Методика занять з жіночими командами. 4.Соціально-психологічні чинники та анатомо-фізіологічні особливості жіночого організму. Характер спілкування на тренувальних заняттях. 5.Методичні положення в тренувальному процесі жіночих команд.	Завдання: Підготувати методичні рекомендації до проведення уроку з футболу з деталізацією етапів заняття й обґрунтуванням методів.	На прак. занятті
Виконання практичних завдань.	Усні доповіді, колективна	Завдання	На прак. занятті

<p>Методика проведення уроків з футболу у ЗЗСО</p>	<p><i>співбесіда, схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в парах</i></p> <p>1. Визначення мети та завдань уроку. 2. Основна мета – розвиток фізичних якостей учнів (швидкість, витривалість, координація) через елементи гри у футбол. 3. Завдання включають формування технічних умінь (удари, передачі, ведення м'яча), виховання командного духу та дисципліни. 4. Поетапна структура уроку (підготовча, основна, заключна).</p>	<p>Підготувати розгорнутий конспект уроку з футболу в 9 класі ЗЗСО</p>	
<p><i>Диспут.</i> Принципи навчання та виховання на уроках з футболу</p>	<p><i>Усні доповіді, колективна співбесіда, схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в парах</i></p> <p>1. Принципи доступності, поступовості, систематичності, індивідуального підходу, ігрового методу та позитивної мотивації учнів. 2. Вибір методів та прийомів навчання (пояснювально-показовий метод, вправляння (повторення рухів), змагальний метод, ігрові ситуації та рольові ігри). 3. Організація і безпека уроку. 4. Диференційований підхід на уроках з футболу.</p>	<p>Завдання</p> <p>1. Розробити тестові завдання з теорії футболу для уроку в 9 класі ЗЗСО. 2. Розробити комплекс вправ (10) для уроку з футболу в 9 класі ЗЗСО.</p>	<p>На практич. занятті</p>

	5.Оцінювання результатів навчання (технічні показники (точність передач, швидкість, удари), старанність, участь у командній грі, дотримання правил і прояв спортивного духу).		
<i>Семінар.</i> Організація змагань з футболу в ЗЗСО	<i>Усні доповіді, колективна співбесіда, схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в парах</i> 1.Особливості навчання та тренування дітей, підлітків і юнаків. 2.Завдання спортивної підготовки молоді у ЗЗСО. Формування навчальних груп. 3.Зміст занять з футболу. Керівництво командою на змаганнях з футболу. Підготовка команди до змагань. 4.Керівництво командою під час змагань. Спостереження за грою та її аналіз. 5.Методика використання інтегральної підготовки у змаганнях з футболу.	Завдання Розробити техніку й методику змагань з футболу в ЗЗСО	На прак. занятті

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

№ з/п	Назва теми	К-ть годин		Форма контролю
		Денна форма	Заочна форма	
1	<i>Футбол в системі фізичного виховання України</i> Зародження та розвиток футболу у світі та в Україні. Етапи розвитку футболу. Історичні	2	2	Індивідуальна, групова співбесіда

	аспекти розвитку гри у світі. Місце і значення футболу в системі фізичного виховання.			усне опитування, перевірка практичних завдань, залік
2	<i>Техніка і тактика футболу: основні поняття.</i> Споруди та обладнання. Команди та керівники команд. Ігровий формат. Ігрові дії. Перерви, інтервали і затримки. Поведінка учасників.	4	6	
3	<i>Техніка нападу.</i> Способи пересування, зупинки, стійки, ловіння і передачі м'яча на місці та у русі. Різновиди ведення м'яча, обманні дії у нападі (фінти).	4	6	
4	<i>Техніка нападу.</i> Удари м'яча по воротах в поєднанні з веденням, передачами при взаємодії з партнером. Техніка ударів м'яча головою.	4	6	
5	<i>Техніка захисту.</i> Способи пересування, стійки захисника, зупинки, відбір м'яча, перехоплення. Блокування ударів по воротах, блокування руху нападника з м'ячем, обманні дії у захисті. Основні правила гри.	4	6	
6	<i>Техніка гри воротаря.</i> Стойки воротаря, способи пересування, захист воріт: ловіння м'ячів, відбивання, вихід на м'яч, підбір м'яча, передачі м'яча, обманні дії воротаря.	2	4	
7	<i>Тактика гри</i> Класифікація командних тактичних дій, групових взаємодій та індивідуальних тактичних дій у футболі, тактика гри воротаря. Методика навчання.	4	6	
8	<i>Тактика нападу.</i> Індивідуальні тактичні дії у нападі з м'ячем та без м'яча, дії у захисті. Групові тактичні взаємодії у нападі. Організація командних атакуючих дій за системами нападу	4	6	
9	<i>Тактика захисту.</i> Групові тактичні взаємодії у захисті. Організація командних тактичних захисних дій за системами захисту.	4	6	
10	<i>Тактика захисту.</i> Класифікація систем захисту. Взаємодія захисту з воротарем. Організація командних тактичних захисних дій за системами захисту. Класифікація систем захисту: «персональний захист», «зонний захист»	4	6	
11	<i>Тактика гри воротаря</i> Тактика гри воротаря при захисті воріт та організації атакуючих дій. Взаємодія	4	6	

	воротаря з польовими гравцями в організації захисних дій і керування захисниками при стандартних положеннях.			
12	<i>Методика навчання футболу у ЗЗСО.</i> Методика занять з жіночими командами. Соціально-психологічні чинники та анатомо-фізіологічні особливості жіночого організму. Характер спілкування на тренувальних заняттях.	2	4	
13	<i>Методика проведення уроків з футболу у ЗЗСО.</i> Організація і безпека уроку. Диференційований підхід на уроках з футболу. Оцінювання результатів навчання (технічні показники (точність передач, швидкість, удари), старанність, участь у командній грі, дотримання правил і прояв спортивного духу).	4	6	
14	<i>Принципи навчання та виховання на уроках з футболу</i> Організація і безпека уроку. Диференційований підхід на уроках з футболу. Оцінювання результатів навчання (технічні показники (точність передач, швидкість, удари), старанність, участь у командній грі, дотримання правил і прояв спортивного духу).	4	6	
15	<i>Організація змагань з футболу в ЗЗСО.</i> Керівництво командою під час змагань. Спостереження за грою та її аналіз. Методика використання інтегральної підготовки у змаганнях з футболу.	4	6	
Разом		44	72	

4.ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ (спеціалізоване реферування)

№ з/п	Тематика (за вибором)	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Навчання тактичним діям: індивідуальні тактичні дії нападника та захисника (вибір місця, доцільність і своєчасність ухвалення рішень).		

2	Навчання тактичним діям у нападі: взаємодії двох, трьох нападників спрямовані на досягнення локальної переваги в окремих ігрових ситуаціях: «хрест», «стінка», «розрізання» .		
3	Навчання командним тактичним діям у нападі: «стрімкий прорив» (взаємодії двох, трьох гравців при організації контратаки довгою та короткими передачами, взаємодія з воротарем); «позиційний напад».		
4	Навчання блокуванню ударів по воротах: в переміщенні, у підкаті; блокування нападника, що виконує атакуючі дії з ударом по воротах; обманні дії у захисті і їх спрямування.		
5	Навчання техніці воротаря: різновиди стійок, способи пересувань у рамці воріт, виходи вперед, відходи на лінію воріт, ловіння ударів руками, відбивання ногами, вихід на м'яч, підбір м'яча, передачі м'яча руками та ногами.		
6	Індивідуальні тактичні дії у нападі: вибір місця, доцільність вибору технічних прийомів нападу та захисту, своєчасність їх застосування відповідно до ігрової ситуації.		
7	Організація командних атакуючих дій за системами нападу: «стрімкий прорив» (взаємодії двох, трьох гравців при організації контратаки довгою передачею та короткими передачами, взаємодія з воротарем); «позиційний напад»		
8	Організація командних тактичних захисних дій за системами захисту: «персональний захист», «зонний захист» (варіанти розташування півзахисту та захисту), «комбінований захист»		
9	Тактика гри воротаря: вибір місця, гра на виходах, взаємодія з польовими гравцями в організації захисних дій та при стандартних положеннях, взаємодія з польовими гравцями в організації швидкої атаки, та позиційного нападу.		
10	Фізична підготовка футболіста		
	Разом	10	10

ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИКОНАННІ ІНДЗ ПОВИНЕН ДОТРИМУВАТИСЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ, НЕ ДОПУСКАТИ АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ.

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання (відповідно до ст. 69 Закону України «Про вищу освіту»).

Види академічного плагіату:

- копіювання;
- перефразування;
- компіляція;
- використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення тощо) з джерела без посилання на це джерело;
- подання як власних робіт (тез, аналітичних звітів, письмових робіт, есеїв тощо), виконаних на замовлення іншими особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання;
- за умови використання ШІ, під час презентації практичних завдань, ІНДЗ, здобувач повинен надати короткий коментар: як саме він використовував ШІ. Що вдалося, а що було неточним? Як він оцінює його допомогу?

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Дубенчук А. І. Футбол : навчальний посібник. Харків : Ранок. 2022. 128 с.
2. Костюкевич В. М., Перепелиця О. А., Гудима С. А., Поліщук В. М. Теорія і методика викладання футболу: навчальний посібник. Київ : КНТ, 2021. 341 с.
3. Ріпак І. Футбол : навч. посіб. Львів : Ліга-Прес, 2020. 224 с.
4. Соломонко В. В. Футбол : навч.-метод. посіб. для тренерів і гравців дитячоюнацького та аматорського футболу Львів : Ліга-Прес, 2023. 134 с.

5. Стасюк В. А., Стасюк І. І., Войтенко С. М. Теорія і методика викладання футболу та футзалу. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2025. 194 с.

Допоміжна

1. Jia, T., Sitthiworachart, J., & Morris, J. (2024). Application of Simulation Technology in Football Training: A Systematic Review of Empirical Studies. *The Open Sports Sciences Journal*, 17(1). URL : https://www.researchgate.net/publication/379084089_Application_of_Simulation_Technology_in_Football_Training_A_Systematic_Review_of_Empirical_Studies

2. Колобич О. Особливості техніко-тактичної підготовки юних футболістів на полях зменшених розмірів. *Актуальні проблеми здоров'язберігаючих технологій у навчальних закладах*: матеріали III Міжнар. наук.-пр. конф. Чернівці, 2021. С. 460–464.

3. Костюкевич В.М. Модельні тренувальні завдання як засіб підвищення ефективності тренувального процесу груп ПСМ з футболу в умовах ВНЗ. *Оптимізація процесу фізичного виховання в системі освіти*: матеріали Всеукр. наук.конф. Тернопіль, 2020. С 61–64.

4. Костюкевич В. М. Побудова тренувальних занять з футболу. Вінниця. 2023. 194 с.

5. Овчаренко С. В., Мітова О. О. Проблеми контролю у футболі в зв'язку з сучасними тенденціями його розвитку. *Фізична культура спорт та здоров'я нації*. 2021. № 3 (22). С. 371-377

6. Plakias, S. (2025). Review articles on soccer performance analysis: A bibliometric analysis of current trends and emerging themes. *Sports*, 13(5), 131. URL : <https://doi.org/10.3390/sports13050131>.

7. Правила гри 2015/2016. Видання Міжнародної федерації футболу Fifa.

8. Тітова Г., Підгірний О., Буховець Б., Бандура В., Дишель Г. Методика передачі м'яча в ігрових видах спорту як базовий технічний елемент

командної гри. *Педагогічна академія: наукові записки*. 2025. № 22. URL : <https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/about>

9. Тітова Г.В., Бобошко В. В., Бандура В. А. Удосконалення процесу формування навичок ведення м'яча зі зміною швидкості в ігровій діяльності (на прикладі баскетболу та футболу) *Педагогічна інноватика: сучасність та перспективи*. 2025. № 9. С. 155-160. URL : <https://journals.uzhnu.uz.ua/index.php/ped/article/view/1400/1485>

10. Тітова Г., Підгірний О., Буховець Б., Бандура В., Дишель Г. Методика передачі м'яча в ігрових видах спорту як базовий технічний елемент командної гри. *Педагогічна академія: наукові записки*. 2025. № 22. С. 87-93.

11. Сидоренко О. М. Методика формування технічних навичок у студентів засобами спортивних ігор. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*. 2021. № 2. С. 45–50.

12. Ferioli D., Schelling X., Bosio A., La Torre A., Rucco D., Rampinini, E. (2023) Match activities in basketball games: comparison between different competitive levels. *The Journal of Strength & Conditioning Research*. 34(1). URL : <https://doi.org/10.1519/JSC.0000000000003039>

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт. URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>

2. Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника. URL : <http://www.lsl.lviv.ua>

3. Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія». <http://www.library.ukma.kiev.ua>

4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL : www.nbuv.gov.ua

5. Репозитарій Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Факультет фізичного виховання і спорту. URL : <http://93.183.203.244/handle/123456789/7>